

БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЛІСОЗНАВСТВО» Галузь знань: Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина Спеціальність: Н4 Лісове господарство Освітня програма – «Лісове господарство»</p>
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	Основний
Кількість кредитів ECTS /загальна кількість годин	5 кредитів /150 годин
Семестр	4
Форма контролю	Іспит
Мова викладання	Українська
<p style="text-align: center;">Профайл викладача</p> 	<p>Масальський Владислав Петрович Посада: доцент кафедри лісового господарства Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат біологічних наук https://orcid.org/0000-0001-8642-7782 https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=list_works&hl=uk Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: vlad.masalskiy71@gmail.com</p> <p>Пенькова Світлана Василівна Посада: асистент кафедри лісового господарства Вчене звання: – Науковий ступінь: доктор філософії спеціальності «Агрономія» https://orcid.org/0000-0001-6256-3122 https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=ealsfQcAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate Робоче місце: навчальний корпус №1 (пл. Соборна, 8/1), 36 ауд. E-mail: svitlana1986r@ukr.net</p>
Опис дисципліни	На вивчення дисципліни для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т. ч. аудиторних – 64 години (лекції – 32, практичні заняття – 32), самостійна робота студентів – 86 годин.
Передумови для вивчення дисципліни	Обов'язковий освітній компонент «Лісознавство» базується на знаннях таких дисциплін, як «Дендрологія», «Загальна екологія», «Ботаніка», «Фізіологія рослин з основами біохімії».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Лісознавство» є засвоєння теоретичних основ лісівництва, зокрема питань біології, екології та морфології лісу, лісової типології, закономірностей природного поновлення, росту і формування лісу, особливостей взаємодії деревних рослин та інших компонентів насаджень, процесів зміни порід.
Формат дисципліни	Для денної форми навчання — формат <i>face-to-face</i> із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальний графік, дистанційна форми навчання та ін.) — змішане навчання з використанням навчальної платформи <i>Moodle</i> , сервісів <i>ZOOM</i> , <i>Google Meet</i> , електронної пошти, мобільних додатків.

<p>Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти</p>	<p>К. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі лісового і мисливського господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів лісівничої науки і характеризується комплексністю та відповідністю природних зональних умов.</p> <p>ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.</p> <p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ФК 1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.</p> <p>ФК 3. Здатність використовувати знання й практичні навички для аналізу біологічних явищ і процесів, біометричної обробки дослідних даних та їх математичного моделювання.</p> <p>ФК 4. Здатність аналізувати стан дерев, лісостанів, особливості їх росту і розвитку на основі вивчення дослідних даних, літературних джерел та нормативнодовідкових матеріалів.</p> <p>ФК 12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому, регіональному, національному і глобальному рівнях.</p>
<p>Програмні результати навчання відповідно до Стандарту вищої освіти</p>	<p>ПРН 2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.</p> <p>ПРН 4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.</p> <p>ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії і принципи ведення лісового господарства для вирішення завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.</p>
<p>Структура курсу</p>	<p>Змістовий модуль 1. Вступ до лісознавства. Основи будови лісу.</p> <p>Тема 1.1. Принципи академічної доброчесності. Вступ. Лісознавство як навчальна дисципліна (12 год).</p> <p>Тема 1.2. Ліс як природне явище і природна система (10 год).</p> <p>Тема 1.3. Морфологія лісу (8 год).</p> <p>Змістовий модуль 2. Екологія лісу</p> <p>Тема 2.1. Еколого-фізіологічні структури та функціонування лісостанів (9 год).</p> <p>Тема 2.2. Ліс і клімат (9 год).</p> <p>Тема 2.3. Ліс і світло (8 год).</p> <p>Тема 2.4. Ліс і температура (10 год).</p> <p>Тема 2.5. Ліс і повітря (6 год).</p> <p>Тема 2.6. Ліс і волога (8 год).</p> <p>Тема 2.7. Ліс і ґрунт (10 год).</p> <p>Тема 2.8. Біотичні компоненти лісу (18 год).</p> <p>Змістовий модуль 3. Динаміка, розвиток і класифікація лісових екосистем</p> <p>Тема 3.1. Природне поновлення (8 год).</p> <p>Тема 3.2. Ріст і формування лісу (7 год).</p> <p>Тема 3.3. Взаємодія деревних порід. Динаміка лісу (7 год).</p> <p>Тема 3.4. Типологія лісу (12 год).</p> <p>Тема 3.5. Фітоценологічна типологія (8 год).</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Розкриття навчального матеріалу з візуальним поясненням; дискусійне обговорення проблемних питань; практичні завдання; індивідуальні та групові доповіді й презентації; есе.</p>
<p>Політика курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Середовище в аудиторії — дружнє, творче, відкрите до конструктивної критики. • Виконання завдань, передбачених програмою, з дотриманням

	<p>дедлайнів.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Відпрацювання пропущених занять — відповідно до графіку консультацій викладача. • Порушення принципів академічної доброчесності — підстава для негативного оцінювання роботи здобувача. • Методи і критерії оцінювання — підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного та рубіжного контролю і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в електронному журналі академічної групи. Поточний та рубіжний контроль здійснюють за десятибальною шкалою. Результати оцінювання здобувача виставляють в електронний журнал АСУ БНАУ, які автоматично переводяться у 100-бальну шкалу відповідно до розподілу балів за окремі види робіт. Максимально можлива кількість балів: практичні заняття – 30; самостійна робота – 30, модульний контроль – 10, підсумковий контроль – 30. • Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті здійснюється відповідно до чинного Положення https://education.btsau.edu.ua/sites/default/files/DOC/pologenua/polog_neformal_os_vita_2024.pdf
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p style="text-align: center;"><u>Основна література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДСТУ 3404-96 Лісівництво. Терміни та визначення. (Система Е-навчання БНАУ Moodle, Курс «Лісознавство») 2. Конспект лекцій з дисципліни “Лісознавство” / уклад.: А.В. Мигаль. Ужгород: Видавництво УжНУ "Говерла", 2021. 263 с. (https://surli.cc/cinyit) 3. Лісівництво: підручник/ П. П. Яворовський та ін.. К.: Видавничий центр НУБіП України, 2021. 654 с. (https://dglib.nubip.edu.ua/items/a678d879-f662-4976-bb76-074b1ff720a2) 4. Лісознавство. Методичні вказівки до виконання практичних занять для здобувачів вищої освіти денної форми навчання за освітнім ступенем бакалавр спеціальності 205 «Лісове господарство» Укладачі: Корма О.М., Прокопенко Г.М. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2020. 118с. (https://surl.lu/almyqe) 5. Лісознавство: робочий зошит із практичних занять для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 205 – Лісове господарство / уклад. В.М. Хрик та ін. - Біла Церква, 2022. - 43 с. (http://rep.btsau.edu.ua/handle/BNAU/8209) 6. Свириденко В.Є., Бабіч О.Г., Киричок Л.С. Лісівництво : підручник К.: Арістей, 2008. 544 с. (наукова бібліотека БНАУ) 7. Свириденко В.Є., Киричок Л.С., Бабіч О.Г., Бондар А.О. Практикум з лісівництва: навч. пос. К.: Арістей, 2011. 468 с. (наукова бібліотека БНАУ) 8. Термена Б.К. Лісознавство з основами лісівництва: навчальний посібник. Чернівці: Книги - ХХІ. 2004. 160 с. (наукова бібліотека БНАУ) 9. Хрик В.М., Кімейчук І.В. Лісівництво: навч. посіб. для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Біла Церква, 2021. 444 с. 10. Яковлева-Носарь С.О. Лісознавство: навчально-методичний посібник для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Лісове і садово-паркове господарство» / С.О. Яковлева-Носарь, І.В. Приступа. Частина 1. Запоріжжя: ЗНУ, 2015. 122 с. <p style="text-align: center;"><u>Додаткова література</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лісознавство з основами лісовідновлення: конспект лекцій/ укладач О.С Мельник. Суми: Сумський державний університет, 2011. 59 с. (https://www.researchgate.net/publication/340436231_Lisoznavstvo_z_osnovami_lisovidnovlenna) 2. Лісовий кодекс України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 17, 100 с.): редакція від 15.11.24 р. (http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3852-12) 3. Мазепа В.Г. Регіональне та соціальне лісівництво: Навчальний посібник

	<p>для студентів вищих навчальних закладів / Мазепа В.Г., Турко В.М., Сірук Ю.В., Курбет Т.В. Електронні дані. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». 2023. 137 с. (https://surl.lu/icrvdr)</p> <p>4. Попович С.Ю., Корінько О.М., Устименко П.М. Заповідне лісознавство: навч. посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2009. 384 с. (https://surli.cc/dmfyhk)</p> <p>5. Постанова КМУ від 1.03.2007р. № 303. Про затвердження Правил відтворення лісів (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-%D0%BF#Text)</p> <p>6. Постанова КМУ від 16 травня 2007 р. N 733 Про затвердження Порядку поділу лісів на категорії та виділення особливо захисних лісових ділянок. (http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/733-2007-%D0%BF)</p> <p>7. Постанова КМУ від 27 липня 1995 р. N 555 Про затвердження Санітарних правил в лісах України: редакція від 9.07.2025 р. (http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/555-95-%D0%BF)</p> <p>8. Про схвалення Державної стратегії управління лісами України до 2035 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1777-р. URL: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-derzhavnoyi-strategiy-a1777r</p> <p>9. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text</p> <p>10. Юхновський В.Ю., Левандовська С.М., Хрик В.М. Атлас фітоіндикаторів типів лісорослинних умов лісостепу України. Монографія. Біла Церква. «Білоцерківдрук», 2013. 651 с. (наукова бібліотека БНАУ)</p> <p>11. Юхновський В.Ю., Левандовська С.М., Хрик В.М. Атлас фітоіндикаторів типів лісорослинних умов степу України. Монографія. Біла Церква. «Білоцерківдрук», 2015. 527 с. (наукова бібліотека БНАУ)</p> <p style="text-align: center;"><u>Адреси сайтів в INTERNET</u></p> <p>1. ДП "Ліси України". https://e-forest.gov.ua/</p> <p>2. Ліс Європи. https://forestry.europeforesteurope.org</p> <p>3. Офіційний сайт Європейського Союзу. Лісівництво. https://commission.europa.eu/food-farming-fisheries/forestry_en</p> <p>4. Науковий вісник НЛТУ України. https://nv.nltu.edu.ua/index.php/journal</p> <p>5. Природа України. https://nature.land.kiev.ua/</p> <p>6. Journal of Forestry Research. https://link.springer.com/journal/11676</p>
--	---